

POSTANOWIENIE

Dnia 27 lutego 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z wniosku J.G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G.
o prawo do emerytury pomostowej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 27 lutego 2019 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...].
z dnia 13 października 2017 r., sygn. akt III AUa [...]/17,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 13 października 2017 r., III AUa [...]/17 Sąd Apelacyjny w [...]. oddalił apelację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. (organ rentowy), wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego w G. z 15 lutego 2017 r., VI U [...]/17, zmieniającego decyzję organu rentowego z 6 października 2016 r. przez przyznanie J.G. (wnioskodawca) prawa do emerytury pomostowej.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego wniósł organ rentowy, zaskarżając go w całości. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłankach wstępowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz potrzebie wykładni przepisów budzących poważne wątkowości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Organ rentowy podniósł, że budzi wątpliwości czy przepisy art. 2 pkt 2 i 3 oraz art. 4, 49 i 51 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 965 ze zmianami, dalej jako ustawa pomostowa) mogą zostać

zastosowane w rozpoznawanej sprawie. Organ rentowy podniósł także, że istnieją wątpliwości co do możliwości zaliczenia wnioskodawcy do okresów pracy w warunkach szczególnych, w rozumieniu art. 3 ustawy pomostowej okresów, w których wnioskodawca został skierowany przez pośrednika, niebędącego płatnikiem składek, do pracy u armatorów zagranicznych i w związku z powyższym czy wnioskodawca może w ogóle zostać uznany za pracownika w rozumieniu przepisów ustawy pomostowej?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zwraca uwagę, iż w przypadku powołania się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego konieczne jest, by skarżący przedstawił problem o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygnięty w dotychczasowym orzecznictwie i wymagający pogłębionej wykładni. Zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonymi przepisami prawa materialnego lub procesowego, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie na zagadnienie prawne uzasadniające wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez jego sformułowanie jako problemu prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, określenie przepisów prawa, w związku z którymi powstało i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do rozważenia, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 września 2014 r., I CSK 729/13, LEX nr 1532950; z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, LEX nr 1622307). Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej sformułowany przez organ rentowy nie spełnia powyższej przesłanki przedsądu, gdyż ogranicza się jedynie do wskazania wątpliwości, dotyczących stosowania wskazanych przez organ rentowy przepisów ustawy pomostowej, bez wykazania, że stosowanie tych przepisów powoduje trudności interpretacyjne lub rozbieżne oceny.

Odnosząc się następnie do podnoszonej przez organ rentowy konieczności wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów Sąd Najwyższy podkreśla, że dla spełnienia powyższej przesłanki przedsądu niezbędne jest wskazanie określonego przepisu prawa, który mimo że budzi poważne wątpliwości (ze wskazaniem, na czym te poważne wątpliwości polegają), nie doczekał się wykładni, bądź że jego niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (postanowienia Sądu Najwyższego: z 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12, poz. 151; z 15 października 2002 r., II CZ 102/02, LEX nr 57231; z 1 kwietnia 2015 r., I PK 233/14, LEX nr 1678064). Rozstrzygnięcie wątpliwości interpretacyjnych nie może się sprowadzać do odpowiedzi na zarzuty skarżącego skierowane pod adresem zaskarżonego orzeczenia ani też do odpowiedzi na wątpliwości skarżącego, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów (postanowienie Sądu Najwyższego z 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP-wkładka 2003 nr 13, poz. 5). W zakresie tej przesłanki przedsądu organ rentowy również zatem nie wykazał konieczności merytorycznego rozpoznania skargi, gdyż nie wskazał, jakoby powołane przez niego przepisy były niejednolicie wykładane lub też wywoływały rozbieżności w orzecznictwie sądów.

Niezależnie od powyższych wad konstrukcyjnych wskazać należy, że stanowisko organu rentowego prezentowane w skardze kasacyjnej jest rozbieżne z utrwaloną linią orzecniczą Sadu Najwyższego, w zakresie w jakim wynika z niej, że praca na statkach żeglugi morskiej jest pracą w zatrudnieniu pracowniczym. Jest to efektem reżimu pracy panującego na statkach żeglugi morskiej, który cechuje podporządkowanie pracodawcy nie mniejsze niż w zwykłym (innym) zatrudnieniu pracowniczym (wyroki Sądu Najwyższego: z 23 listopada 2016 r., II UK 430/15, OSNP 2018 nr 2, poz. 19; z 6 sierpnia 2015 r., III PK 4/15, LEX nr 1923847; z 1 czerwca 2010 r., II UK 5/10, LEX nr 589882; z 27 kwietnia 2010 r., II UK 328/09, OSNP 2011 nr 19-20, poz. 261; z 12 marca 2010 r., II UK 286/09, OSNP 2011 nr 17-18, poz. 237; z 21 stycznia 2010 r., II UK 162/09, LEX nr 583806; także E. Maniewska, *Praca w szczególnych warunkach wykonywana za granicą u pracodawcy zagranicznego*, Praca i Zabezpieczenie Społeczne 2010 nr 9, s. 34-

35). Natomiast nieistotna jest - dla oceny prawa do emerytury pomostowej - okoliczność, że jednostek kierujących obywateli polskiej do pracy za granicą nie można uznać za płatnika składek, o którym mowa w art. 2 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. Nr 237, poz. 1656 ze zm.) oraz za podmiot uprawniony do wystawienia zaświadczenia o jakim mowa w art. 51 tej ustawy. Zaświadczenie takie służy do ustalenia tzw. faktów ubezpieczeniowych - okresów pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze przypadających przed dniem 1 stycznia 2009 r. i stanowi podstawę do przyjęcia, że okresy pracy w nim podane są okresami pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, przy czym dla uzyskania uprawnienia do emerytury pomostowej istotne znaczenie ma fakt wykazania (udokumentowania) pracy w warunkach szczególnych, zaś mniejsze znaczenie ma to czy zaświadczenie o pracy w takich warunkach wystawił płatnik składek, będący pracodawcą w rozumieniu art. 2 pkt. 2 ustawy o emeryturach pomostowych (wyrok Sądu Najwyższego z 14 maja 2014 r., II UK 465/13).

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.